

Workshop om Verdensmål - Talekort

Til efterskoler og andre verdensmålsinteresserede

Talekort til Workshop om verdensmål. NB: alle tallene i rækkefølgen følger powerpointets tal. Således er workshop, del 1, punkt 5, direkte relateret til slide nr 5 i powerpointet.

Med støtte fra
Udenrigsministeriets
Oplysningspulje

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

FORM

(Indsæt ønskede tider på workshoppens dele og strek eventuelle øvelser ud, hvis det ønskes)

Hvornår?	Hvad?	Læring
	Intro til workshopen	
	<u>Del 1: Introduktion af FN og verdensmål</u> <ul style="list-style-type: none"> • FN og de 17 verdensmål • Beslutningslinje "Et trygt skoleliv" • Eleverne undersøger verdensmål • Konkurrence om verdensmål 	
15 min	<i>Pause</i>	
	<u>Del 2: Danske unges global dannelse</u> <ul style="list-style-type: none"> • Billedebeskrivelse • Elevernes briller • Er uddannelse vigtigt? • "Et trygt skoleliv i Peru" 	
15 min	<i>Pause</i>	
	<u>Del 3: Refleksion</u> <ul style="list-style-type: none"> • Verdensmålspolitikere • Er uddannelse vigtigt? pt 2. • Hvorfor har vi verdensmål? • Care, Get Creative, Collaborate 	

Social kontrakt

- *Skab en social kontrakt med eleverne og skriv det på en planche, som en måde at fremhæve gruppens normer på.*
- Nøgleord til øvelsen: fælles regelsæt, definere et fælles sprog, skab et trygt læringsrum, formuler reglerne positivt.

Workshop - del 1

Fokus: At lære om FN, at lære om verdensmålene, at udføre stillingtagende øvelser med eleverne, at lære om verdensmål 4 og 5 interaktivt.

Formål: At opnå viden om FN, at forstå, hvorfor verdensmålene er skabt, at lære at tage stilling til relevante spørgsmål angående verdensmålene, at formidle viden om verdensmål, at gøre eleverne til eksperter på verdensmål 4 og 5.

Materialer workshop del 1:

Kildesæt 1 og 2, plancher, post-its, blyanter, stopur

Gennemgang af slides del 1

INTRODUKTION

1. Workshop om FN's verdensmål
2. Workshoppens form

1.1

3. Del 1: FN's verdensmål
 - I skal nu lære om FN's 17 verdensmål
4. Verdenstimen af Malala Yousafzai
 - I skal starte med at se en video om verdensmålene, introduceret af Malala Yousafzai
 - I 2012 blev Malala skudt i hovedet af Taliban for sit aktivistiske arbejde for pigers rettigheder til at gå i skole. Hun var 15 år.

- I 2014, da Malala var 17 år, modtog hun Nobels Fredspris - værende den yngste prismodtager nogensinde.
- **Linkning:** For at forstå verdensmålene og deres tilblivelse, skal I kende til FN og deres værdigrundlag.

5. FN's oprindelse

- FN "Forenede Nationer": en kæmpe verdensorganisation med 193 medlemslande.
- Verdens største mellemstatslige samarbejdsorganisation.
- FN blev oprettet i 1945 efter Anden Verdenskrig med formålene:
 - At sikre fred og overholdelse af menneskerettighederne på globalt plan
 - At uddele humanitær bistand og skabe samarbejde mellem lande
 - At sikre en social og økonomisk udvikling i hele verden.
- I dag er FN især kendt for sine fredsbevarende missioner i krigs- og konfliktplagede zoner og lande samt sine udviklingsaktiviteter i fattige lande.
- **Linkning:** I starten af det nye århundrede levede store dele af verden fortsat i ekstrem fattigdom. Det ville kræve alle landes samlede indsats, for at gøre en ende på denne fattigdom. FN skabte en række verdensmål, der ville kræve et globalt partnerskab mellem landene, og som skulle igangsætte en række tiltag for at sikre bedre sundhed, uddannelse, ligestilling og en bedre kamp mod klimaforandringer. Disse tiltag samlede sig i de 8 verdensmål.

6. De 8 første verdensmål

- I år 2000 gav alle landes ledere hinanden hånd på at arbejde sammen for en bedre verden.
- De vedtog otte konkrete mål for, hvordan verden skulle se ud, når vi nåede til år 2015.

- De 8 verdensmål omhandlede mest udviklingslandene og disse landes mest grundlæggende problematikker, som man ønskede ændret for en bedre verden.
- **Linkning:** FN satte en tidsramme (år 2015) på, for hvornår disse mål skulle være noget. Og dette viste sig, som værende effektivt - for de 8 første verdensmål nåede langt.

7. Kom vi i mål med verdensmålene?

- Siden de første 8 verdensmål er der sket mange forandringer.
- De 8 verdensmål, også kaldet "Millennium Development Goals, kom i mål, eller halvvejs i mål, inden år 2015 sluttede.
- **Linkning:** FN opnåede en forandring i verden gennem disse mål. Derfor opstod gnisten til at skabe en række mål, der berørte hele verden og universelle problemer. Dette dannede vejen for de 17 nye verdensmål.

8. Verdensmålenes udvikling

- 2000 - De 8 verdensmål træder i kraft
- 2015 - De 8 verdensmål nåede langt/ Efter 5 års udvikling, vedtages de 17 nye og videreudviklede verdensmål
- 2016 - Ved årets første dag trådte de 17 nye verdensmål i kraft
- 2030 - Året de 17 verdensmål skal være gennemført i verden
- **Linkning:** Der er sket nye ting fra de 8 verdensmål til de 17 nye.

9. De 17 verdensmål

- FN's verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere på FN-topmødet i New York den 25 september 2015. Målene trådte i kraft den 1 januar 2016 og skal køre frem mod 2030.
- De nye verdensmål vil ikke kun fokusere på udviklingslandene, men alle landes fælles ansvar for en bæredygtig udvikling.
- De nye verdensmål vil altså gælde for alle lande – både rige og fattige – og der tages højde for landenes forskellige udgangspunkt.

- De mål som Verdensmålene arbejder med er alle nationale udfordringer med store regionale og globale konsekvenser, derfor er det netop nødvendigt at de løses i fællesskab
- Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere ulighed, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle og mere bæredygtig økonomisk vækst.
- FN's 17 verdensmål formål:
 - De 17 verdensmål gælder for alle lande
 - Alle lande skal tage ansvar og producere, udvikle, forbruge og agere bæredygtigt
 - Alle lande skal få afskaffet fattigdom, sult og skabe bedre sundhed til alle
 - Alle lande skal reducere ulighed og styrke lokalt, nationalt og globalt samarbejde
 - Alle lande skal sikre kvalitetsuddannelse til alle
 - Fred og retfærdighed skal sikres til alle i verden
- **Linkning:** Siden disse verdensmål også omhandler os herhjemme, er det relevant, at se på, hvordan Danmark indtil videre har klaret disse 17 verdensmål.

10. Har Danmark nået verdensmålene?

- I Danmark er der mange mål, der var nået inden 2015 – for eksempel verdensmål 9, industri, innovation og infrastruktur. Men der er stadig mange mål, vi ikke har nået i Danmark.
- Danmark scorer stadig værst blandt de nordiske lande, når det kommer til verdensmål 14, livet i havet. Dette skyldes, at Danmark har for meget overfiskeri, der resulterer i færre eller ødelagte fiskebestande. Her klarer Norge sig bedre – men alle de nordiske lande har stadig lang vej endnu for at sikre et bæredygtigt fiskeri.

- Som det står i rapporten “Bumps on the Road to 2030”, der omhandler de nordiske landes vej til at opnå og indføre de 17 verdensmål i deres samfund:

“Not one country performs outstandingly across the 17 goals, and every country needs to learn from and inspire each other if the global goals are to be met by 2030. This is also true for the Nordic countries.”

- **Linkning:** I har nu et bekendtskab til FN og de 17 verdensmål. I skal nu prøve at arbejde med nogle af de relevante verdensmål for os i Danmark og deres problematikker. Derfor skal I nu rejse jer og tage stilling til to vigtige verdensmål, specielt for os herhjemme: nemlig uddannelse og ligestilling.

1.2

11. Beslutningslinje

- *Tegn en linje, og angiv siderne “helt enig” og “helt uenig”. Tydeliggør, at man kan stille sig gradvist på linjen, og man kan skifte holdning undervejs.*
1. Det er vigtigt at få en uddannelse
 2. Det er livsnødvendigt at få en uddannelse
 3. Det er vigtigt at få en uddannelse, der er længere end 9. klasse
 4. Det er vigtigere for en mand at få en uddannelse end for en kvinde
 5. Der er ligestilling, hvis der går lige mange piger og drenge i en skole
 6. Piger og drenge har lige muligheder i skolen
 7. Der er kun ligestilling, hvis piger og drenge får samme type og længde af uddannelse som drenge
 8. Det er vigtigt at få en uddannelse, uanset hvor man bor i verden
 9. Du kan skabe ligestilling på din skole. (Note: Spørg eleverne om, hvordan de kan skabe ligestilling på deres efterskole).

- **Linkning:** I har arbejdet med jeres direkte opfattelse og viden om uddannelse og ligestilling. Nu skal I selv prøve at arbejde og forstå med de konkrete verdensmåls grundlag.

1.3

12. Undersøg verdensmålene nærmere

- *Kildesæt 1 og 2 udleveres til de to grupper: halvdelen får 4, den anden halvdel får 5*
- *Herefter mingler de med en elev, der har læst om det modsatte verdensmål.*
- **Linkning:** Nu er I godt sat ind i jeres konkrete verdensmål. Derfor skal I nu lægge kildesættende væk og teste jeres viden i næste øvelse.

1.4

13. Søjleplakat

- *De konkurrerer i to hold, opdelt efter det verdensmål de arbejder med i ovenstående øvelse. Konkurrencen handler om, at fylde "søjlerne" på deres plakat, med post-its udsagn om deres verdensmål. Det gælder om hurtigst at fylde søjlerne op.*
- Refleksion: hvorfor har I skrevet, som I har? Hvad er de vigtigste pointer og jeres verdensmål?
- **Linkning til næste del:** I har nu lært baggrunden for FN og de 17 verdensmål. Efter pausen skal I arbejde med jeres eget perspektiv som unge i en global verden.

14. Pause

Workshop - del 2

Fokus: At lære, vi har forskellige verdenssyn; at lave øvelser, der viser elevernes privilegier; at fremstille elevernes egne tanker om uddannelse; at introducere årets kampagne

Formål: At opnå viden, der gør en i stand til at bryde med ens fordomme; at se sit eget liv og privilegier; at skabe en refleksion over uddannelse; at se sig selv som et ungt individ i en globaliseret verden.

Materialer workshop del 2:

A4 papir, blyanter, plakater, tuscher, kildesæt 3, 4 og 5

Gennemgang af slides del 2

2.1

15. Del 2: Global dannelse

- **Linkning:** I skal nu prøve at arbejde med jeres eget udgangspunkt som unge danske elever. I skal i næste øvelse ikke diskutere med hinanden - men prøv at dan jer en fornemmelse af et billede og skriv det ned.

2.2

16. Billedbeskrivelse

- *Vis eleverne det første billede på powerpointen (slide 17). Giv dem derefter lidt tid til, at de hver især skal skrive deres første indskydelse om den person, de ser (sød, vred). Tydeliggør, at man ikke skal bekymre sig om ens udsagn er korrekt - men at det blot er en refleksionsøvelse.*

17. Billede (Alexander)

18. Billede 2 (Liz)

19. Billede 3 (Cesár)

20. Billede refleksion

- *Giv eleverne mulighed for at reflektere over denne øvelse ved for eksempel at udveksle et par ord med sidemanden eller sidde for sig selv et par minutter.*
- **Linkning:** I har nu arbejdet med jeres umiddelbare indtryk af en række personer. Nogle af disse personer vil I møde senere i workshoppen. Først skal I se, hvordan mennesker netop har forskellige holdninger og ideer - derfor er der også forskellige måder at tilgå disse verdensmål på.

2.3

21. Verdenstimen af Emma Watson

- I skal se en video, der viser hvordan enkelte personer tager disse verdensmål til sig og ændrer deres lokalsamfund.
- Prøv at reflektere over, hvilke verdensmål der er specielt vigtige for jer.
- **Linkning:** Alle mennesker ser forskelligt på verden. Nogle verdensmål er mere relevant for jer, end for andre. Dette er fordi alle ser verden gennem deres egen briller. Det er dét I skal prøve at gøre nu.

22. Dine briller

- *Eleverne ser gennem deres egne briller. De tegner dem på et papir og skriver ordene ned inden i dem. Under refleksionen går eleverne sammen to og to.*
- Refleksion: Har I erfaret noget nyt om jer selv? Hvor stammer jeres verdenssyn fra?
- **Linkning:** I har reflekteret over egne privilegier og verdenssyn. I skal nu føre denne refleksion

2.4

23. Er uddannelse vigtigt?

- *Eleverne deles op i hold og genser deres planche.*
- Refleksion: Hvorfor har I skrevet de ord I har? Er der en uddannelse, der er mere "rigtig" og god at tage end en anden uddannelse? Hvordan tror I, at uddannelsernes fordomme skabes?

- **Linkning:** I har skrevet jeres egne tanker ned om uddannelse og jeres perspektiv på det i Danmark. I skal nu høre om en flok unge i Peru, og nogle af de tanker, de har omkring deres uddannelse og uddannelsesinstitutioner.

2.5

24. Peru "Et trygt skoleliv"

- *Kildesæt 3 og 4 udleveres til eleverne. De læser dem i grupper og diskuterer spørgsmålene.*
- Disse unge mennesker er med i en kampagne udarbejdet af organisationen Operation Dagsværk, kaldet "Et trygt skoleliv i Peru".
- De er med i kampagnen, for at skabe opmærksomhed omkring de problematikker unge mennesker oplever i Peru - specielt når det omhandler ligestilling og kvalitetsuddannelse.

25. Case sager - spørgsmål

- Kildesæt 3: De unges udfordringer i Peru
 - Hvilke problematikker fremstilles i kildesættet?
 - Hvilke udfordringer oplever unge i Peru?
 - Hvilke synspunkter fremstilles i kildesættet om ligestilling?
 - Hvorfor tror I, Alexander og Ezequiel er en del af Manthoc?
 - Hvad tænker I er grunden til, at mange unge ikke ser uddannelse som en løsning på fattigdom?
- Kildesæt 4: Lærernes betydning for kvalitetsuddannelse
 - Hvilke problematikker fremstilles i kildesættet?
 - Hvilke udfordringer oplever unge i Peru i skolen?
 - Hvordan påvirker lærernes normer elevernes hverdag?
 - Hvorfor har lærerne betydning for kvalitetsuddannelse?
 - Hvad kræver det af en lærer at skabe kvalitetsuddannelse?

- **Linkning:** I har nu arbejdet med nogle eksempler på unge mennesker i Peru og de udfordringer de står overfor. Netop dette vil I nu se gennem denne kortfilm, om en dreng fra Peru, der udtaler sig om køn og seksualitet - og hvilken rolle skolen kan spille for dette emne.

26. Kortfilm

- **Linkning til 3 del:** I har nu arbejdet ud fra jeres eget perspektiv som unge individer i Danmark. Efter pausen skal I reflektere over, hvordan man igangsætter disse verdensmål.

27. Pause

Workshop - del 3

Fokus: At udarbejde en kampagne i fællesskab; at reflektere over øvelse 2.3 i forhold til den nye viden, de har fået.

Formål: At tænke verdensmålene ind på deres egen skole; at prøve på at se på verden med fornyet indsigt; at forstå, hvorfor vi har verdensmål; at forstå, hvorfor og hvordan verdensmålene har en betydning for dig som ungt individ i en globaliseret verden; at skabe en fællesskabsfølelse ved markering af verdensmålene.

Materialer workshop del 3:

Kildesæt 5, Plakater fra øvelse "2,3"

- Hvis I ønsker at lave vægmaleri/ collage: maling, væg/hvidt stof

Gennemgang af slides del 3:

3.1

28. Del 3: Refleksion

- **Linkning:** I skal nu prøve at arbejde med, hvordan man igangsætter disse verdensmål som ungt individ. Til trods for at 2030 lyder som et svært mål at nå for de 17 verdensmål, er der stadig måder man kan arbejde med dem på - også som efterskoleelev. Dette skal I prøve nu.

3.2

29. Verdensmålspolitikere

- *Eleverne opdeles i grupper, vælger et fælles verdensmål og udarbejder en kampagne for verdensmålet, samt en række tiltag man kan gøre på efterskolen. De fortæller om deres kampagne til de andre elever, og til sidst stemmer alle, på det projekt de ser indført på skolen.*
- **Linkning:** I har arbejdet aktivt og kreativt med verdensmålene. Det er muligt at arbejde med verdensmålene, uanset hvor småt det gøres, da lidt altid er bedre end ingenting. Tidligere mødte vi en række unge, der netop prøver at igangsætte og handle på disse verdensmål i deres eget land og lokalsamfund. Vi skal derfor gense de plancher I lavede over ordet *uddannelse*.

3.3

30. Er uddannelse vigtigt? - pt 2

- *Eleverne samles om deres planche og vælger to ord, de stadig synes passer i deres opfattelse af ordet uddannelse. Herefter vælger de et ord, de ikke mener passer alligevel.*
- Refleksion:
 - Hvilke ord passer stadigvæk? Hvilket ord, synes I ikke er så stærkt på planchen?
 - Kan ordene på plancherne sammenlignes med tankerne om uddannelse hos de unge i Peru?
 - Hvorfor er verdensmålet omkring uddannelse er lavet, og hvordan hænger det sammen med ligestilling?
 - Kan uddannelse i Peru og Danmark sammenlignes?
- **Linkning:**

31. Hvorfor har vi verdensmål?

- Hvad tror I, at FN opnår ved at skabe disse verdensmål?
- Er det vigtigt, at verdensmålene gælder for alle lande?

- Hvorfor tror I, at FN har lavet disse verdensmål til at starte med?
- Hvorfor bliver der lavet en kampagne om unge i Peru rettet mod unge i Danmark?
- **Linkning:** Hvis man ser på, hvorfor vi har verdensmål, kan man også prøve at tænke over, hvordan de påvirker hinanden.

32. Hvordan påvirker verdensmålene hinanden?

- Verdensmål 4: kvalitetsuddannelse. Hvis en person får en god uddannelse, er risikoen for, at personen får mange børn, som ikke kan forsøges for, knap så stor.
- En person med en bedre uddannelse kan have en tydeligere stemme i samfundet = verdensmål 5: ligestilling.
- Personen kan få et bedre job = verdensmål 8: anstændige jobs og økonomisk vækst.
- Personen kan bedre bidrage til sit lokalsamfund = verdensmål 11: bæredygtige byer og lokalsamfund.
- Hvilke andre verdensmål synes I specielt påvirker hinanden?
- **Linkning:** Verdensmålene påvirker os alle meget og kan skabe store og små forandringer rundt omkring i verden. Verdensmålene hænger sammen, og som I selv afprøvede, må man godt være kreativ og ambitiøs, når det kommer til at nå disse verdensmål. Vi har nemlig alle et fælles ansvar for at nå dem.

3.4

33. Held og lykke - lidt er bedre end ingenting!

- **Linkning:** I har arbejdet stærk med verdensmålene - og I skal få lov til at markere denne workshop og jeres arbejde, med at lave et fælles maleri.

34. Verdensmålsmaleri